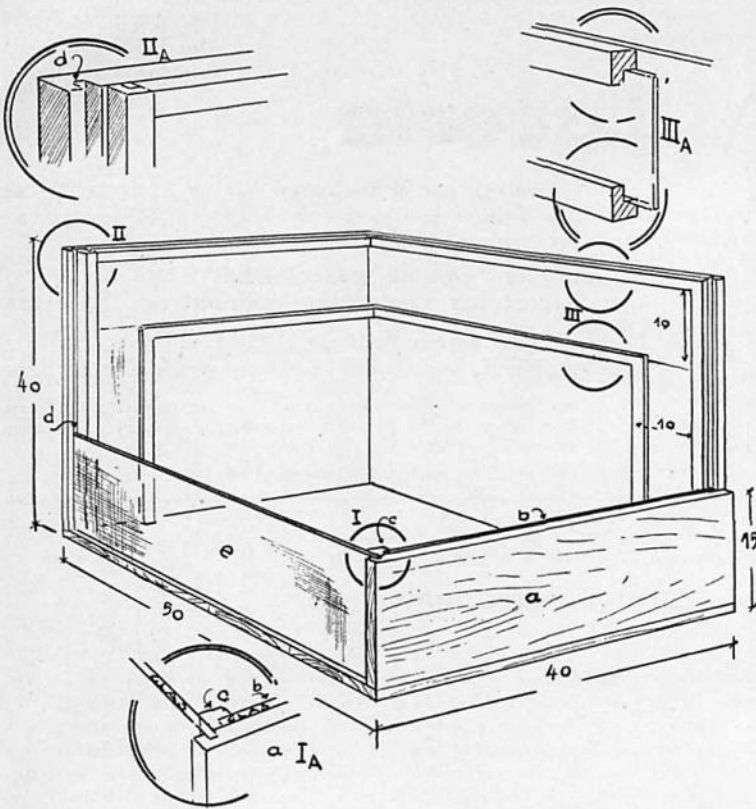

Figuren I, Ia, IIa en IIIa

Tekeningen: J. Smith Jr.

naar eigen willekeur gewijzigd worden, maar de glasplaten mogen nooit smaller zijn dan 10 centimeter. Ook moet men er aan denken dat de beplanting nooit de glasplaten raakt.

De achterwand mag nooit — in verhouding met de lengte of breedte — te hoog zijn; dit alles om ontsnappen van de dieren te voorkomen. Bovendien moet er aan gedacht worden, dat het glas kan uitzetten en tenslotte moeten wij het bakje

zó plaatsen, dat de zon er aan de lage zijden in valt.

Dit kleine terrarium berust dus op een nieuw principe, namelijk met geheel open voor- en zijzijde, zodat het als een nieuw snuffje beschouwd mag worden. Ik hoop, dat er sommigen zijn, die iets aan deze „groot geworden nuttige tip“ hebben en eventueel critiek hierop leveren, want ook hiervan is veel te leren. En voor de zelfbouwers: „Succes“.

Reptielen uit Israël

Over enige *Acanthodactylus*soorten met foto's door Miss Dr E. Ehrlich, Haifa

Het genus *Acanthodactylus*, behorend tot de familie Lacertidae, telt ongeveer tien soorten, die op zandige gronden leven in Zuid-Spanje, Zuid-West-Azië en Noord-Afrika. Hiervan leven er op zijn minst vier soorten in Israël.

Zij hebben omzoomde tenen (vandaar hun naam), die hen helpen over het zand te lopen. De schubben op de rug zijn bij de staart groter dan bij de kop. Dit kunnen wij zeer goed waarnemen bij *Acanthodactylus boskianus*-(boskianus), die de woestijnen van Noord-Afrika, Noord-Arabië en Zuidelijk Israël bewoont. *Acanthodactylus pardalis* is inheems in Zuid-Israël, waar

door Y. Werner. Jeruzalem

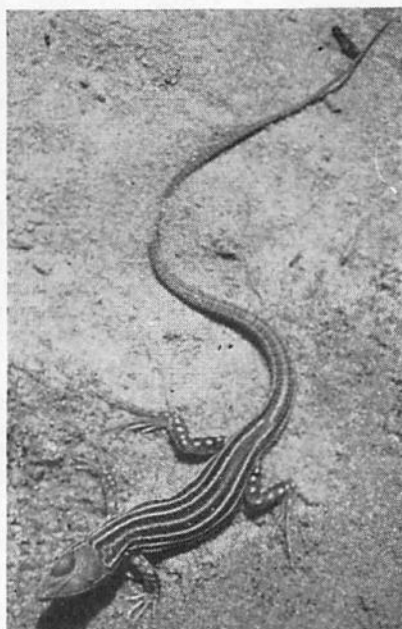
Jong van *Acanthodactylus schreiberi syriacus* (vergroot)

zij leeft in leemachtige aarde, hetwelk veel overeenkomst vertoont met de Europese lössgrond. Deze hagedis toont enige voorkeur voor een steenachtige bodem en is enigszins traag. Haar staart is betrekkelijk kort.

Een der gewone soorten van *Acanthodactylus* bewoont de zandige streken langs de kust van Israël. Het is *Acanthodactylus schreiberi syriacus*, welk diertje bijna overal op de westelijke vlakten van Israël op „lichte“ aarde wordt aangetroffen. De lengte, waarvan $\frac{2}{3}$ deel voor rekening van de staart komt, bedraagt meer dan 20 cm. De kleur van de volwassen dieren is prachtig aangepast aan die van de ondergrond. De jonge hagedissen hebben donkerbruine en licht gele strepen over het lichaam en een gedeelte van de staart. Als zij groter worden lopen de donkere strepen over in rijen licht bruine vlekjes op een grijsachtige oppervlakte en de lichte strepen worden vervangen door dunne, bleke lijnen. De buikzijde is meestal mat geel, terwijl de onderkant van de staart dikwijls rose is.

In de vrije natuur bestaat het voedsel uit verschillende insecten, spinnen en mieren. In het terrarium voed ik hun met succes vliegen en meelwormen. Af en toe probeerde ik hen rauw vlees te leren eten, maar steeds zonder resultaat.

Een *Acanthodactylus pardalis* — die ik gedurende een half jaar heb verzorgd —

der struiken en in holen, en niet alleen in die van haar zelf. Wanneer zij een groot hol in schiet, b.v. dat van een muis, draait zij snel haar kop om in de richting van de opening en als de aanvaller dan begint te graven, schiet zij er weer gelijk uit als een pijl uit een boog. *Acanthodactylus schreiberi* kan buitengewoon snel lopen. Gedurende de winter zijn enkele zonnige dagen voldoende om de hagedis uit haar schuilplaats te doen komen. Grotere exemplaren eten hun jongen op.

Acanthodactylus schreiberi syriacus bezig een jong te verslinden.

Foto op linkse pagina:
Acanthodactylus pardalis

nam nl. zulk dood voedsel direct aan. Wat hun gewoonten betreft, deze hagedissen graven diep in de bodem. Het schijnt, dat zij afgebakende territoria bezitten, zoals hun gedrag, wanneer zij worden opgejaagd, zou doen vermoeden. Het gebeurt nl. vaak, dat een hagedis, die wordt nagejaagd, zich naar haar achtervolger keert en dan op hem toerent, maar naar het schijnt slechts tot aan het einde van haar territorium. Zij zoekt bescherming on-

In gevangenschap zijn de meeste volwassen exemplaren schuw. Soms drinken zij. De jonge dieren zijn uiterst fraai en niet bepaald schuw. Over de voortplanting het volgende: In April graaft het ♀ een hol en wanneer zij de vochtige aarde bereikt, legt zij er ongeveer zeven eieren in, welke worden bedekt. Gedurende Juni-Juli komen de jongen te voorschijn. Een verwante soort, *Acanthodactylus schreiberi schreiberi* leeft op het eiland Cyprus.